

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ 1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան և գործողության ոլորտը

1. Սույն օրենքը կարգավորում է նորմատիվ իրավական ~~ակտերի մշակման~~ ակտի հանրային քննարկման, կարգավորման ազդեցության գնահատման, ~~հանրային քննարկումների անցկացման~~, փորձաքննության, հրապարակման, ուժի մեջ մտնելու, գործողության, փոփոխման, լրացման և գործողության դադարեցման, ինչպես նաև իրավական հակասությունների (իրավական կոլիզիաների) և օրենսդրական բացերի դեպքում իրավական ակտերի նորմերի կիրառման, մեկնաբանման, պարզաբանման, ~~մեկնաբանման~~ հետ կապված հարաբերությունները և օրենսդրական տեխնիկայի կանոնները:

2. Սույն օրենքով սահմանված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերին վերաբերող օրենսդրական տեխնիկայի, նորմատիվ իրավական ակտի կառուցվածքի, նորմատիվ իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը դադարեցնելու, ժամկետների հաշվարկման վերաբերյալ դրույթների գործողությունը տարածվում է անհատական և ներքին իրավական ակտերի վրա, եթե այլ բան սահմանված չէ օրենքով կամ այն նորմատիվ իրավական ակտով, որով նախատեսվել է անհատական կամ ներքին իրավական ակտի ընդունում:

3. Սույն օրենքի 2-րդ և 3-րդ գլուխների գործողությունը չի տարածվում ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ Ազգային ժողովի պատգամավորների կամ խմբակցությունների կողմից օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ~~մշակվող կամ~~ ներկայացվող օրենքների կամ ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ Ազգային ժողովի որոշումների նախագծերի վրա, ինչպես նաև քաղաքացիական նախաձեռնության կարգով առաջադրված օրենքի նախագծերի վրա:

Հոդված 2. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները`

1. ~~Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են`~~ Սույն մասում սահմանված հասկացությունները, սույն օրենքի իմաստով ունեն հետևյալ բովանդակությունը`

1) նորմատիվ իրավական ակտ` Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդի, ինչպես նաև Սահմանադրությամբ նախատեսված մարմինների կամ պաշտոնատար անձանց կողմից ընդունված գրավոր իրավական ակտ, որը պարունակում է վարքագծի պարտադիր կանոններ անորոշ թվով անձանց համար:

2) օրենսդրական ակտ` Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդի կամ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված նորմատիվ իրավական ակտ` Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն, ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ սահմանադրական օրենքներ և ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ օրենքներ:

3) ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտ՝ Սահմանադրության և օրենքների հիման վրա և դրանց իրականացումն ապահովելու նպատակով օրենքով լիազորված լինելու դեպքում Սահմանադրությամբ նախատեսված մարմինների կողմից ընդունված նորմատիվ իրավական ակտ.

4) օրենսգիրք՝ օրենք, որը միավորում ~~և համակարգում~~ է իրավունքի ամբողջ ճյուղի կամ դրա առանձին մասի՝ համասեռ հասարակական հարաբերությունները կարգավորող բոլոր կամ հիմնական նորմերը.

5) անհատական իրավական ակտ՝ նորմատիվ իրավական ակտի հիման վրա և դրան համապատասխան ընդունված իրավական ակտ, որը սահմանում է վարքագծի կանոն կամ առաջադրում է փաստական հետևանքներ և վերաբերում է միայն դրանում անհատապես նշված անձի կամ անձանց.

6) ներքին իրավական ակտ՝ նորմատիվ իրավական ակտի հիման վրա և դրան համապատասխան ընդունված իրավական ակտ, որը սահմանում է վարքագծի կանոն այն անձանց խմբի համար, ովքեր գտնվում են դա ընդունող մարմնի հետ աշխատանքային կամ վարչական ~~կամ քաղաքացիաիրավական~~ հարաբերությունների մեջ կամ օգտվում են դա ընդունող մարմնի ծառայություններից կամ աշխատանքներից.

~~7) Տեխնիկական փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող նախագիծ՝ նախագիծ, որը նախատեսում է այնպիսի փոփոխություններ կամ լրացումներ, որոնք չեն հանգեցնում իրավահարաբերության կարգավորման էության փոփոխման:~~

7) օրենսդրություն՝ օրենսդրական և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի ամբողջություն.

8) կարգավորման ազդեցության գնահատում՝ նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման արդյունքում հնարավոր փոփոխությունների վերլուծություն~~ն է~~, իսկ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին օրենքի նախագծի դեպքում՝ Կառավարության բյուջետային ուղերձով ներկայացված տեղեկատվություն~~ն է~~:

9) հանրային քննարկում՝ իրավաստեղծ գործընթացին հասարակության մասնակցության, գործընթացի թափանցիկության և հաշվետվողականության ապահովման նպատակով՝ սույն օրենքով սահմանված նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի վերաբերյալ հանրության իրազեկման, ինչպես նաև հանրային կարծիքը բացահայտելու, դրանց վերաբերյալ դիտողություններ և առաջարկություններ ստանալու և դրանք ամփոփելու գործընթաց է:

Գ Լ ՈՒ Խ 2 ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Հոդված 3. Հանրային քննարկումների ներկայացվող նախագծերը

~~1. Հանրային քննարկումն իրավաստեղծ գործընթացին հասարակության մասնակցության, գործընթացի թափանցիկության և հաշվետվողականության ապահովման նպատակով՝ սույն օրենքով սահմանված նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի վերաբերյալ հանրության իրազեկման, ինչպես նաև հանրային կարծիքը բացահայտելու, դրանց վերաբերյալ դիտողություններ և առաջարկություններ ստանալու և դրանք ամփոփելու գործընթաց է:~~

21. Օրենսդրական ակտերի նախագծերը ենթակա են հանրային քննարկման:

32. Այլ նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերը հանրային քննարկման կարող են դրվել նախագիծը մշակող կամ այն ընդունող մարմնի նախաձեռնությամբ:

Հոդված 4. Հանրային քննարկումներին ներկայացվող պահանջները

1. Հանրային քննարկումը կազմակերպում է նախագիծը մշակող մարմինը:

2. Հանրային քննարկումների ~~իրականացման ժամկետն~~ տևողությունը առնվազն 15 օր է:

3. Հանրային քննարկումներն անցկացվում են՝ սույն հոդվածով սահմանված մարմնի կողմից նորմատիվ իրավական ակտի նախագիծը և դրանց ընդունման հիմնավորումը շահագրգիռ մարմիններին ներկայացնելու հետ միաժամանակ հրապարակելու միջոցով:

4. Հանրային քննարկումների անցկացման արդյունքները և դրա հիման վրա լրամշակված նորմատիվ իրավական ակտի նախագիծը նույնպես հրապարակվում են:

5. Հանրային քննարկման ենթակա՝ հանրային քննարկում չանցած ~~նախագիծը նորմատիվ իրավական ակտը հաստատելու իրավասություն ունեցող մարմնի~~ կառավարություն ներկայացված նախագիծը կառավարության կողմից կարող է վերադարձվել այն ներկայացնող մարմնին:

6. Հանրային քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգը սահմանում է ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:~~ կառավարությունը:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 5. Նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի կարգավորման ազդեցության գնահատումը

~~1. Կարգավորման ազդեցության գնահատումը նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման արդյունքում՝ հնարավոր փոփոխությունների վերլուծությունն է, իսկ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին օրենքի նախագծի դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության բյուջետային ուղեբժով ներկայացված տեղեկատվությունն է:~~

~~21.~~ ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարության~~ Կառավարության սահմանված կարգով և ղեպքերում օրենքի կամ ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարության~~ Կառավարության որոշման նախագիծը մշակող պետական կառավարման մարմինը կազմակերպում է նախագծի կարգավորման ազդեցության գնահատումը:

~~32.~~ Ազգային ժողովի պատգամավորի կամ խմբակցության կողմից կամ քաղաքացիական նախաձեռնության կարգով առաջադրված և Ազգային ժողովի կողմից շրջանառված օրենքի ~~նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության~~ նախագիծը կարող է Կառավարության կամ ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ վարչապետի ~~վարչապետի~~ վարչապետի հանձնարարությամբ ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմինը կազմակերպում է նախագծի~~ ենթարկվել կարգավորման ազդեցության ~~գնահատումը~~ գնահատման:

~~43.~~ Ըստ բնագավառների՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման իրականացման կարգը, ժամկետները և ղեպքերը, դրա արդյունքում տրվող եզրակացությանը ներկայացվող պահանջները սահմանում է ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:~~ Կառավարությունը:

Հոդված 6. Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի փորձաքննությունը և ժամկետները

1. Պետական իրավական փորձաքննությունը (այսուհետ՝ փորձաքննություն) իրականացվում է ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ Սահմանադրությանը և սույն օրենքին նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի համապատասխանությունը որոշելու նպատակով:

2. Նորմատիվ իրավական ակտի նախագիծը փորձաքննության է ենթարկվում ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ արդարադատության ոլորտում Կառավարության քաղաքականությունը մշակող և իրականացնող նախարարությունում, (այսուհետ՝ նախարարություն), որի արդյունքում տրվում է եզրակացություն:

3. Օրենսդրական և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերը պարտադիր ենթակա են փորձաքննության բացառությամբ՝ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի:

4. Նորմատիվ իրավական ակտի նախագիծը հիմնավորման հետ մեկտեղ փորձաքննության ուղարկվում է համապատասխան ~~նախագիծը մշակող ակտը ընդունելու~~ իրավասություն ունեցող մարմնի կամ Կառավարության անդամի կողմից, ~~բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:~~

~~5.5.~~ Փորձաքննության ներկայացվող նորմատիվ իրավական ակտին կցվող հիմնավորման մեջ շարադրվում են կարգավորման ենթակա ոլորտի կամ խնդրի սահմանումը, առկա իրավիճակը (եթե կիրառելի է), կարգավորման նպատակները, ակնկալվող արդյունքը:

~~6.~~ Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի փորձաքննության եզրակացությունը տրվում է նորմատիվ իրավական ակտի նախագիծը ~~Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության~~ նախարարություն մուտքագրվելու օրվան հաջորդող 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենքով: Առավել բարդ կամ ծավալուն նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի փորձաքննության եզրակացության ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչև 10 աշխատանքային օրով, որի մասին ~~տեղեկացում~~ տեղեկացում է նախագիծը ներկայացնողներին:

Հոդված 7. Փորձաքննության ոչ ենթակա նորմատիվ իրավական ակտերը

1. Փորձաքննության չեն ենթարկվում ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելու մասին ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարության~~ Կառավարության որոշումների նախագծերը:

2. Փորձաքննության չեն ենթարկվում պարտադիր պահուստավորման նորմատիվի կամ հատուկ տնտեսական նորմատիվների ~~սահմանման, — կենտրոնական սահմանմանը, Կենտրոնական~~ բանկի կողմից բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի չափը սահմանելուն ուղղված Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումների նախագծերը: Եթե ֆինանսական շուկաներում առկա են զգալի ցնցումներ կամ դրանց տեղի ունենալու իրական վտանգ կամ հայտարարված է ռազմական կամ արտակարգ դրություն, ապա ~~Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական Կենտրոնական~~ բանկը կարող է բանկերի տնտեսական նորմատիվների սահմանման վերաբերյալ և ֆինանսական գործառնությունների սահմանափակումների վերաբերյալ որոշումները չուղարկել պարտադիր փորձաքննության:

3. Փորձաքննության չեն ենթարկվում ~~ընտրությունների կամ հանրաքվեների հարցերի մասին նորմատիվ հանրաքվե կամ ընտրություններ նշանակելու վերաբերյալ նորմատիվ իրավական ակտերի, ինչպես նաև ընտրությունների ժամանակահատվածում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նորմատիվ~~ իրավական ակտերի նախագծերը:

4. Փորձաքննության չեն ենթարկվում սակագների, պարտադիր վճարների, դրանց դրույքաչափերի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի որոշումների նախագծերը:

5. Սույն հոդվածում նախատեսված նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունող մարմիններն իրավունք ունեն այդ ակտերը հրապարակել առանց փորձաքննության:

Հոդված 8. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի պարտադիր փորձաքննությունը

1. ~~Եթե Հայաստանի Հանրապետության կառավարության, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի Եթե ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի վերաբերյալ, բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասում նախատեսվածների,~~ տրվել է բացասական եզրակացություն, ապա համապատասխան ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինը ~~այն ընդունելուց հետո կարող է ուղարկել պաշտոնական հրապարակման՝~~ փորձաքննության արդյունքում հայտնաբերված թերությունները վերացնելուց հետո այն ընդունում և ուղարկում է պաշտոնական հրապարակման: Փորձաքննության բացասական եզրակացության հետ չհամաձայնելու դեպքում՝ ակտը կարող է ուղարկվել հրապարակման՝ գրավոր տեղյակ պահելով ~~Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության~~ նախարարությանը:

2. Եթե ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ փոխվարչապետի, նախարարի կամ նախարարների կառավարությանը ենթակա մարմնի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի վերաբերյալ տրվել է բացասական եզրակացություն, ապա համապատասխան ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինը այն կարող է ուղարկել պաշտոնական հրապարակման՝ փորձաքննության արդյունքում հայտնաբերված թերությունները վերացնելուց հետո: Փորձաքննության բացասական

Եզրակացության հետ չհամաձայնելու դեպքում համապատասխան ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինը կարող է նախագիծը և բացասական եզրակացությունը բողոքարկել Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին: Վերջինս իրավունք ունի իր որոշմամբ սույն օրենքով սահմանված կարգով ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ներկայացնել վարչապետի քննարկմանը: Վարչապետի կողմից փորձաքննության բացասական եզրակացությանը չհամաձայնելու դեպքում, ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինը այն կարող է ուղարկել պաշտոնական հրապարակման գրավոր տեղյակ պահելով նախարարությանը վարչապետի դիրքորոշման մասին:

~~3. Եթե Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի վերաբերյալ, բացառությամբ սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասում նշվածների, տվել է բացասական եզրակացություն, ապա համապատասխան ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինը այն կարող է ուղարկել պաշտոնական հրապարակման՝ բացասական եզրակացությամբ հայտնաբերված թերությունները վերացնելուց հետո, իսկ փորձաքննության բացասական եզրակացության հետ չհամաձայնելու դեպքում՝ ակտն ուղարկել հրապարակման՝ գրավոր տեղյակ պահելով Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությանը:~~

4. Եթե արդարադատության Եթե նախարարությունը գտնում է, որ հրապարակված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտը չի համապատասխանում Սահմանադրության կամ սույն օրենքի պահանջներին, ապա դիմում է դատարան՝ սույն օրենքի պահանջների խախտմամբ ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր ճանաչելու համար:

Գ Լ ՈՒ Խ 4 ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ՏԵՆՆԻԿԱՅԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Հոդված 9. Նորմատիվ իրավական ակտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

~~1. Նորմատիվ իրավական ակտը պետք է լիարժեք կարգավորի այդ ակտով նախատեսված հարաբերությունների բոլոր առանձնահատկությունները:~~

21. Նորմատիվ իրավական ակտի կարգավորումը չպետք է դուրս գա իր առարկայի շրջանակներից:

2. Նորմատիվ իրավական ակտի չպետք է հակասի հավասար կամ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերին:

Հոդված 10. Նորմատիվ իրավական ակտի լեզուն

1. Նորմատիվ իրավական ակտերը շարադրվում են պետական լեզվով՝ հայերենով:

2. Նորմատիվ իրավական ակտերում օտարերկրյա կազմակերպությունների անվանումները, ֆիզիկական անձանց անունները, աշխարհագրական օբյեկտների անունները, դրանց հապավումները, ինչպես նաև թարգմանության ոչ ենթակա իրավական, ֆինանսական, տեխնիկական և այլ տերմինները պետք է գրվեն հայերեն տառադարձությամբ: Անհրաժեշտության դեպքերում հայերեն հապավումների կամ տերմինների հետ միաժամանակ՝ փակագծերում, կարող են կիրառվել ընդունված լատիներեն կամ օտարալեզու հապավումներ կամ տերմիններ:

~~3. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության համաձայնությամբ՝ համապատասխան բնագավառի լիազոր պետական կառավարման մարմինը կարող են նորմատիվ իրավական ակտերը ընդունել հայերենով և օտար լեզվով: Սույն մասում չնախատեսված՝ նորմատիվ իրավական ակտեր ընդունելու իրավասություն ունեցող այլ մարմինները օտար լեզվով նորմատիվ իրավական ակտեր կարող են ընդունել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում: 3. Նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանվող ձևաթղթերը կարող են շարադրվել օտար լեզվով կամ հայերենով՝ օտար լեզվի զուգորդմամբ:~~

Հոդված 11. Նորմատիվ իրավական ակտի վավերապայմանները

1. Նորմատիվ իրավական ակտի վավերապայմաններ են՝

1) ընդունող մարմնի կամ պաշտոնատար անձի անվանումը.

2) ընդունման տարին, ամիսը, ամսաթիվը.

3) վերնագիրը.

4) հերթական (գրանցման) համարը և ~~բնույթը~~-նշում դրա բնույթի մասին.

5) տեսակի անվանումը.

6) ստորագրող պաշտոնատար անձի (անձանց) պաշտոնը, անվան սկզբնատառը, ազգանունը, ստորագրությունը (ստորագրությունները), ստորագրման ամսաթիվը և վայրը:

Հոդված 12. Նորմատիվ իրավական ակտի վերնագիրը

1. Նորմատիվ իրավական ակտը պետք է ունենա վերնագիր, որը պետք է համապատասխանի նորմատիվ իրավական ակտի բովանդակության:

2. Նորմատիվ իրավական ակտի վերնագիրը գրվում է մեծատառերով և վերնագրի վերջում որևէ կետադրական նշան չի դրվում:

3. Նորմատիվ իրավական ակտերի վերնագրերում արգելվում է կիրառել հապավումներ կամ բառերի կրճատումներ:

4. Նորմատիվ իրավական ակտերը չեն կարող ունենալ միևնույն վերնագիրը, բացառությամբ նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող իրավական ակտերի վերնագրերի:

5. Նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող կամ իրավական ակտի գործողությունը դադարեցնող իրավական ակտի վերնագրում բերվում է միայն փոփոխվող կամ գործողությունը դադարեցվող իրավական ակտի սույն օրենքի սահմանված կրճատ անվանումը:

Հոդված 13. Նորմատիվ իրավական ակտի կառուցվածքը

1. Նորմատիվ իրավական ակտը կարող է պարունակել նախաբան, որը սահմանում է իրավական ակտի ընդունման նպատակներն ու պատճառները: Նախաբանը չի շարադրվում առանձին հոդվածով, չի համարակալվում և չի բաժանվում հոդվածների (կետերի): Նախաբանում չեն սահմանվում նորմատիվ դրույթներ: Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական **ակտերի նախաբանում ակտը պետք է ունենա նախաբան, որում** պետք է նշվի՝ օրենսդրական իրավական ակտի հոդվածը կամ մասը, որը պարունակում է Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված լիազորող նորմեր:

2. Նորմատիվ իրավական ակտը պետք է պարունակի հիմնական մաս, որում շարադրվում են իրավական նորմերը:

3. Նորմատիվ իրավական ակտը պետք է պարունակի եզրափակիչ մաս, եթե սահմանվում են՝

1) նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու ժամկետները.

2) գործողության ժամկետները, երբ նորմատիվ իրավական ակտը կամ դրա առանձին մասը նախատեսված է սահմանափակ ժամկետով գործողության համար (ժամանակավոր ակտ կամ ժամանակավոր դրույթ): Այս դեպքում պետք է նշվի ակտի կամ դրա առանձին մասի գործողության հստակ ժամկետը:

4. Նորմատիվ իրավական ակտը պետք է պարունակի անցումային դրույթներ, եթե՝

1) նորմատիվ իրավական ակտը լրիվ գործողության մեջ դնելու համար պահանջվում են ժամկետներ կամ որոշակի պայմաններ, կամ.

2) որոշակի ժամկետների (սահմանափակ ժամանակահատվածի) կամ նորմատիվ իրավական ակտի հիմնական մասում սահմանված պայմանների համար անհրաժեշտ է սահմանել իրավական ակտի հիմնական մասում սահմանված նորմերից տարբերվող այլ նորմեր կամ.

3) նորմատիվ իրավական ակտի հիմնական մասում սահմանված նորմերի ուժի մեջ մտնելու արդյունքում անհրաժեշտ է սահմանել ըստ որոշակի անձանց շրջանակի կամ տարածքի ակտի հիմնական մասում սահմանված նորմերի գործողության համար այլ նորմեր:

5. Եթե օրենսդրական ակտով (բացառությամբ՝ Սահմանադրության) սահմանված նորմը կարող է կատարվել միայն այդ ակտով նախատեսված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, կամ դրա կատարումն ուղղակիորեն պայմանավորված է ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, ապա օրենսդրական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են նաև՝

1) օրենսդրական ակտի այն մասերը, որոնք գործելու են ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից.

2) ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման նախատեսվող ժամկետը:

6. Նորմատիվ իրավական ակտը պետք է պարունակի անցումային դրույթներ, եթե անձի իրավական վիճակը բարելավող նորմատիվ իրավական ակտին նախատեսվում է տալ հետադարձ ուժ կամ անձի իրավական վիճակը բարելավող իրավական ակտին հետադարձ ուժ տալու համար անհրաժեշտ է սահմանել համապատասխան նորմեր: Այս դեպքում նորմատիվ իրավական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են՝

1) նորմատիվ իրավական ակտը կամ դրա այն մասերը, որոնց տրվում է հետադարձ ուժ.

2) հետադարձ ուժ տալու իրավակարգավորումների (ժամկետների, պայմանների, անձանց շրջանակի և այլն) համար անհրաժեշտ համապատասխան նորմեր:

7. Նորմատիվ իրավական ակտի եզրափակիչ մասը և անցումային դրույթները կարող են շարադրվել կամ առանձին գլուխների, կամ հոդվածների, կամ կետերի ձևով՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով:

8. Նորմատիվ իրավական ակտերում պետք է բացառվեն իրավական նորմերի անհիմն կրկնությունները և ներքին հակասությունները:

9. Նորմատիվ իրավական ակտով հաստատվող կանոնները, կանոնադրությունները, կարգերը, ցանկերը, աղյուսակները և այլն, ամրագրվում են (կամ ձևակերպվում են) նորմատիվ իրավական ակտի անբաժանելի մաս համարվող հավելվածների ձևով: Հավելվածներն առանց տվյալ նորմատիվ իրավական ակտի իրավաբանական ուժ չունեն: Նորմատիվ իրավական ակտի համապատասխան մասերը պետք է հղում պարունակեն այդ հավելվածներին:

Հոդված 14. Նորմատիվ իրավական ակտի մասերը, դրանց համարակալումը և վերնագրերը

1. Օրենսդրական ակտերը կարող են ունենալ ընդհանուր և հատուկ մասեր: Տվյալ դեպքում օրենսդրական ակտի ընդհանուր մասը կազմող նորմերը, նախորդում են հատուկ մասը կազմող նորմերին: Ընդհանուր և հատուկ մասերում ընդգրկվում են օրենսդրական ակտի բովանդակությամբ համասեռ գլուխները, բաժինները: Ընդհանուր և հատուկ մասերը չեն համարակալվում: Ընդհանուր և հատուկ մասերի վերնագրերն են համապատասխանաբար՝ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ» և «ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍ»: Վերնագրերի վերջում որևէ կետադրական նշան չի դրվում:

2. Օրենսդրական ակտերում նորմերը շարադրվում են հերթական համար ունեցող հոդվածների տեսքով: Հոդվածի համարից առաջ գրվում է «Հոդված» բառը:

3. Օրենսդրական ակտերում հոդվածները բաժանվում են «մասեր» կոչվող միայն համարակալված պարբերությունների: Հոդվածների մասերը կարող են բաժանվել միայն համարակալված կետերի, կետերը՝ միայն համարակալված ենթակետերի:

4. Օրենսդրական ակտերում բովանդակությամբ համասեռ հոդվածները միավորվում են գլուխներում: Գլուխները կարող են միավորվել բաժիններում, իսկ բաժինները՝ մասերում: Անհրաժեշտության դեպքում բաժինները կարող են բաժանվել ենթաբաժինների՝ միավորելով առանձին գլուխներ:

5. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում դրույթները շարադրվում են հերթական համար ունեցող կետերի տեսքով: Կետերը կարող են բաժանվել միայն համարակալված ենթակետերի, իսկ ենթակետերը՝ միայն համարակալված պարբերությունների: ~~Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում պարբերությունները կարող են բաժանվել համարակալված ենթապարբերությունների: Ենթապարբերությունները համարակալվում են փոքր արաբական թվանշաններով:~~

6. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում բովանդակությամբ համասեռ կետերը կարող են միավորվել գլուխներում: Գլուխները կարող են միավորվել բաժիններում:

7. Օրենսդրական ակտի հոդվածները, մասերը և կետերը համարակալվում են արաբական թվանշաններով: Հոդվածում ենթակետերը համարակալվում են հայերենի այբուբենի փոքրատառերով: Հոդվածների և մասերի համարները տեքստից բաժանվում են միջակետով, իսկ հոդվածների կետերի համարները՝ փակագծերով: Հոդվածում ենթակետի՝ հայերենի այբուբենի փոքրատառերով նշված համարները տեքստից բաժանվում են միջակետով:

8. Օրենսդրական ակտի հոդվածները պետք է ունենան վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի: Հոդվածների վերնագրերը պետք է համապատասխանեն հոդվածների բովանդակությանը: Հոդվածների վերնագրերի վերջում որևէ կետադրական նշան չի դրվում: Հոդվածի մասերը, կետերը և ենթակետերը վերնագրեր չեն ունենում:

9. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտերում կետերը, ենթակետերը և պարբերությունները վերնագրեր չեն ունենում:

10. Նորմատիվ իրավական ակտի բաժիններն ու գլուխներն համարակալվում են արաբական թվանշաններով: Բաժիններն ու գլուխները պետք է ունենան վերնագրեր, որոնք պետք է համապատասխանեն դրանց բովանդակությանը: Գլուխների և բաժինների վերնագրերը գրվում են մեծատառերով և վերնագրերի վերջում որևէ կետադրական նշան չի դրվում:

11. Նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելիս, փոփոխվող կամ լրացվող իրավական ակտի բաժինների, գլուխների, հոդվածների, մասերի, կետերի, ենթակետերի, պարբերությունների համարների փոփոխություն չի կատարվում: Նորմատիվ իրավական ակտի բաժինների, գլուխների, հոդվածների, մասերի, կետերի, ենթակետերի կամ պարբերությունների միջև համապատասխանաբար նոր բաժին, գլուխ, հոդված, մաս, կետ, ենթակետ կամ պարբերություն կարող է լրացվել միայն լրացուցիչ համարով:

12. Նորմատիվ իրավական ակտի բաժնի, գլխի, հոդվածի, մասի, կետի, ենթակետի կամ պարբերության գործողության դադարեցման դեպքում իրավական ակտի մյուս [բաժինների](#), [գլուխների](#), հոդվածների, մասերի, կետերի, ենթակետերի կամ պարբերությունների համարները

համապատասխանաբար չեն փոփոխվում: Նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը դադարեցված բաժնի, գլխի, հողվածի, մասի, կետի, ենթակետի կամ պարբերության փոխարեն նույն համարով այլ բաժին, գլուխ, հողված, մաս, կետ, ենթակետ կամ պարբերություն չի կարող ընդունվել:

Հոդված 15. Նորմատիվ իրավական ակտում հասկացությունների և տերմինների (եզրույթների) կիրառումը

1. Նորմատիվ իրավական ակտում պետք է կիրառվեն նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կամ հանրածանոթ հասկացություններ կամ տերմիններ:

2. Նորմատիվ իրավական ակտում միևնույն միտքն արտահայտելիս պետք է կիրառվեն միևնույն բառերը, տերմինները կամ բառակապակցությունները՝ որոշակի հերթականությամբ:

3. ~~Նորմատիվ իրավական ակտում չպետք է օգտագործվեն բազմիմաստ բառեր:~~

4.—Եթե նորմատիվ իրավական ակտում կիրառվում օգտագործվում են նոր կամ բազմիմաստ կամ այնպիսի հասկացություններ կամ տերմիններ (եզրույթներ), որոնք առանց պարզաբանման միանշանակ չեն ընկալվում, կամ այլ նորմատիվ ակտով տրված է այդ հասկացությունների կամ տերմինների (եզրույթների) այլ սահմանում, ապա տվյալ ակտով պետք է տրվեն այդ ակտի էությունից բխող դրանց սահմանումները: Սահմանումները պետք է լինեն պարզ և մատչելի՝ այնպիսին, որպեսզի ապահովվի դրանց միատեսակ ու միանշանակ ընկալումն ու ~~կիրառումն ապահովելու համար~~կիրառումը:

54. Նույն նորմատիվ իրավական ակտում միևնույն հասկացության կամ տերմինի (եզրույթի) բովանդակությունը տարբեր իմաստներով կրկնվելու դեպքում կիրառվում է հասկացության կամ տերմինի (եզրույթի) այն բովանդակությունը, որը բխում է տվյալ իրավական ակտի էությունից կամ տվյալ իրավահարաբերությունը կարգավորող իրավունքի սկզբունքներից:

Հոդված 16. Նորմատիվ իրավական ակտում որոշ շաղկապների և բառերի կիրառումը

1. Նորմատիվ իրավական ակտում նորմի կիրառման համար բոլոր թվարկված պայմանների առկայությունը պարտադիր է, եթե իրավական ակտում`

1) նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է միայն «և» կամ «ու» շաղկապով բաժանված պայմաններով, կամ.

2) նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է միայն ստորակետերով բաժանված պայմաններով, կամ.

3) նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է ստորակետերով, և «և» կամ «ու» շաղկապով բաժանված պայմաններով.

2. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում թվարկված բոլոր պայմանների առկայությունը պարտադիր է, չի կարող կիրառվել «կամ» շաղկապը:

3. Նորմատիվ իրավական ակտում նորմի կիրառման համար բոլոր թվարկված պայմաններից բավական է միայն մեկի կամ թվարկված պայմաններից առնվազն մեկի առկայությունը, եթե իրավական ակտում`

1) նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է «կամ» շաղկապով բաժանված պայմաններով, կամ:

2) նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է ստորակետերով, և «կամ» շաղկապով բաժանված պայմաններով:

4. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում թվարկված բոլոր պայմաններից բավական է միայն մեկի առկայությունը, չի կարող կիրառվել «և» կամ «ու» շաղկապը, կամ դրանք չեն կարող բաժանվել ստորակետով կամ կետադրական այլ նշանով:

5. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է ստորակետերով կամ «և» կամ «ու», ինչպես նաև «կամ» շաղկապով բաժանված պայմաններով, ապա ստորակետերով կամ «և» կամ «ու» շաղկապներով բաժանված պայմանների մասով այդ նորմի կիրառման համար անհրաժեշտ է բոլոր պայմանների առկայությունը, իսկ «կամ» շաղկապով բաժանված պայմանների մասով բավական է թվարկված պայմաններից առնվազն մեկի առկայությունը:

6. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է առանձնացված կետերով բաժանված պայմաններով, և այդ կետերն իրարից առանձնացված չեն ստորակետով կամ «և» կամ «ու» կամ «կամ» շաղկապով, այդ նորմի կիրառման համար բավարար է պայմաններից առնվազն մեկի առկայությունը, եթե այլ բան չի բխում տվյալ նորմի բովանդակությունից:

7. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է «ինչպես նաև» բառերով բաժանված պայմաններով, ապա «ինչպես նաև» բառերից հետո շարադրված պայմանները համարվում են նախկին պայմանների հետ չկապված պայմաններ:

8. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում բառը նշված է եզակի թվով, ապա դա տարածվում է նաև այդ բառի հոգնակիի վրա և ընդհակառակը, եթե տվյալ իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ կամ ուղղակի այլ բան չի բխում այդ իրավական ակտի բովանդակությունից:

Հոդված 17. Նորմատիվ իրավական ակտում հղումների կիրառումը

1. Նույն մարմնի ընդունած նույն տեսակի նորմատիվ իրավական ակտերում, չպետք է անհիմն կրկնվեն գործող նորմատիվ իրավական ակտերում սահմանված նորմերը:

2. Նորմատիվ իրավական ակտերում սահմանված նորմերի անհիմն կրկնություններից խուսափելու նպատակով իրավական ակտում պետք է կիրառվեն հղումներ: Հղումները նորմատիվ իրավական ակտի հոդվածներում, մասերում, կետերում, ենթակետերում, պարբերություններում՝ նորմատիվ իրավական այլ ակտի հոդվածներին, մասերին, կետերին, ենթակետերին, պարբերություններին, ինչպես նաև նորմատիվ իրավական այլ ակտերին կամ դրանց առանձին դրույթներին կիրառվում են նաև, երբ անհրաժեշտ է ընդգծել այդ դրույթների փոխադարձ կապը:

3. Հղումները կատարվում են միայն հիմնական ակտին կամ հիմնական ակտի մասերին: Նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելու մասին իրավական ակտին հղումներ կատարվում են միայն այն դեպքում, երբ փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող իրավական ակտը փոփոխություններից կամ լրացումներից բացի պարունակում է հիմնական իրավական ակտում չպարունակվող այլ նորմեր՝ այդ նորմերի մասով:

4. Հղումները պետք է կատարվեն հստակ և ուղղակի:

5. Արգելվում է կատարել՝

1) անորոշ հղումներ, մասնավորապես միևնույն ակտի այլ մասերին հղումներ կատարելիս չեն կարող առանձին կիրառվել «վերոհիշյալ», «վերոգրյալ», «նախկինում նշված», «նման», «սրանով», «նշված», «սույնում», «սույնով» բառերը.

~~2) հղումներ սույն օրենքով սահմանված կարգով չիրապարակված նորմատիվ իրավական ակտերին.~~

3) շրջանաձև հղումներ, երբ նորմը, որին հղում է կատարվում իր հերթին հղում է կատարում նախորդ նորմին.

4) շարունակական հղումներ, երբ նորմը, որին հղում է կատարվում իր հերթին հղում է կատարում մեկ այլ նորմի:

6. Օրենսդրական ակտերի մասերին հղում կատարելիս նշվում են օրենսդրական ակտի կրճատ անվանումը, ակտի հոդվածի հերթական համարը, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև հոդվածի մասի համարը, հոդվածի մասի կետի կամ ենթակետի համարը:

7. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի մասերին հղում կատարելիս նշվում են իրավական ակտի կրճատ անվանումը, կետի, ենթակետի կամ պարբերության համարը:

8. Հղում կատարելիս նորմատիվ իրավական ակտի լրիվ անվանումը հիշատակվում է նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող կամ նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը դադարեցնող ակտում: Մյուս դեպքերում նորմատիվ իրավական այլ ակտին հղումներ կատարելիս կարող է նշվել իրավական ակտի կրճատ անվանումը:

9. Եթե օրենսդրական ակտով սահմանվում է, որ դրանում նշված առանձին հարաբերություններ կարգավորվում են կամ պետք է կարգավորվեն ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով, ապա ընդունվող օրենսդրական ակտում պետք է կոնկրետ նշվեն դրանում չկարգավորված հարաբերությունները կարգավորելու լիազորություն ունեցող իրավաստեղծ մարմնի անվանումը:

Հոդված 18. Նորմատիվ իրավական ակտի անվանումը և դրա հիշատակումը

1. ~~Հայաստանի Հանրապետության~~Սահմանադրության փոփոխության անվանումը հիշատակելիս կամ այլ իրավական ակտում նշելիս, հղումներ կատարելիս (այսուհետ՝ հիշատակելիս) դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են «Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության» բառերը, դրա ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը (այսուհետ՝ ընդունման օր) և «փոփոխություններ» բառը:

2. Սահմանադրական օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են սահմանադրական օրենքի վերնագիրը, ~~«Հայաստանի Հանրապետության» բառերը~~, սահմանադրական օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը (այսուհետ՝ ընդունման օր), հերթական համարը և «սահմանադրական օրենք» բառը:

Սահմանադրական օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են սահմանադրական օրենքի վերնագիրը, «~~Հայաստանի Հանրապետության~~ սահմանադրական օրենք» բառերը:

3. Օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի վերնագիրը, «~~Հայաստանի Հանրապետության~~ բառերը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը (այսուհետ՝ ընդունման օր), հերթական համարը և «օրենք» բառը: Օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում ~~հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են նշվում է~~ օրենքի վերնագիրը, «~~Հայաստանի Հանրապետության օրենք~~» բառերը:»:

4. Սահմանադրական օրենք հանդիսացող օրենսգրքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են «~~Հայաստանի Հանրապետության~~ բառերը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը (այսուհետ՝ ընդունման օր), օրենսգրքի վերնագիրը և «~~Հայաստանի Հանրապետության~~ սահմանադրական օրենք» բառերը: Օրենսգրքի Սահմանադրական օրենք հանդիսացող օրենսգրքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում ~~ներառվում են նշվում է~~ օրենսգրքի վերնագիրը, «~~Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենք~~» բառերը:

5. Սահմանադրական օրենք չհանդիսացող օրենսգրքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում ~~հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են~~ «~~Հայաստանի Հանրապետության~~» բառերը ~~և նշվում է~~ օրենսգրքի վերնագիրը:

6. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի լրիվ անվանումը հիշատակելիս դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են այդ ակտն ընդունող մարմնի անվանումը, ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, ակտի վերնագիրը, ակտի հերթական համարը, բնույթը և տեսակը: Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական այլ ակտի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են այդ ակտն ընդունող մարմնի անվանումը, ընդունման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ակտի հերթական համարը, բնույթը և տեսակը:

Հոդված 19. Նորմատիվ իրավական ակտի հերթական (գրանցման) համարը և բնույթը նշելը

1. Նորմատիվ իրավական ակտի հերթական (գրանցման) համարը սահմանում է նորմատիվ իրավական ակտն ընդունող մարմինը՝ միայն արաբական թվանշաններով: Համարների հերթականությունը վերսկսվում է յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 1-ից: ~~Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ նախատեսված մարմինների, նախարարների և համայնքի ավագանու ենթաօրենսդրական~~ Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերը պետք է համարակալվեն միայն ամբողջական թվանշաններով:

2. Նորմատիվ իրավական ակտի հերթական համարից անմիջապես հետո իրավական ակտում իրավական ակտն ընդունող մարմինը «Ն» (նորմատիվ) տառով նշում է կատարում դրա նորմատիվ բնույթի մասին:

Հոդված 20. Նորմատիվ իրավական ակտի տեքստի ստորագրումը

1. Ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերը ստորագրվում են Սահմանադրությամբ կամ օրենքով այդպիսի լիազորություն ունեցող պաշտոնատար անձի կողմից:

2. Ստորագրությունը դրվում է նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական տեքստի վերջին էջի տեքստից հետո՝ նշելով պաշտոնատար անձի պաշտոնը, անվան սկզբնատառը, ազգանունը և իրավական ակտի ստորագրման տարին, ամիսը, ամսաթիվը և ընդունման վայրը:

Հոդված 2021. Օրենսդրական տեխնիկայի այլ կանոններ

1. Նորմատիվ իրավական ակտում բացատրությունների կամ ծանոթագրությունների տեքստը տրվում է առանձին հոդվածների, մասերի, կետերի, ենթակետերի կամ պարբերությունների տեսքով:

2. Արգելվում է նորմատիվ իրավական ակտում կատարել բառերի կամ տերմինների (եզրույթների) անհարկի կրճատումներ, ինչպես նաև բառերի կամ տերմինների (եզրույթների) հապավումներ:

3. Արգելվում են պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների անվանումների կրճատումները, բացառությամբ ~~Հայաստանի~~ ~~Հանրապետության~~ Սահմանադրությամբ և օրենքներով նախատեսվածների:

4. Նորմատիվ իրավական ակտում հաճախակի կիրառվող երկար արտահայտությունները նույն նորմատիվ իրավական ակտում կարող են սահմանվել կրճատ տարբերակով՝ իրավական ակտում առաջին իսկ կիրառումից հետո նախատեսելով կամ տվյալ արտահայտության սահմանումը կամ փակագծերում նշելով կրճատ տարբերակը:

5. Նորմատիվ իրավական ակտում կիրառվող ամսաթվերում տարեթիվը և ամսաթիվը գրվում են թվերով, իսկ ամիսը՝ տառերով: «Թվական» բառը և դրա հոլովածները գրվում են անբողջությամբ:

6. Նորմատիվ իրավական ակտում ժամկետ սահմանելիս անհրաժեշտ է հստակ նշել ժամկետի սկիզբն ու ավարտը: Եթե ժամկետը նշված է ամսաթվերով ժամկետի վերջին օրը ևս պետք է հաշվարկվի այդ ժամկետում: Եթե իրավական ակտում սահմանված ժամկետի հաշվարկը պետք է կատարվի ոչ թե ըստ օրացուցային օրերի, այլ աշխատանքային օրերով, ապա դա պետք է հատուկ նշվի: Ժամերը գրվում են թվերով՝ քսանչորսժամյա ռեժիմով: Ժամերը նշելիս ժամը և րոպեն արտահայտող թվերի միջև դրվում է երկու կետ, իսկ դրանցից առաջ նշվում է «ժամը» բառը:

7. Իրավական ակտերի նախագծի առաջին էջի վերևի աջ անկյունում պետք է գրվի «ՆԱԽԱԳԻԾ» բառը:

Հոդված 2122. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական թարգմանությունը

1. ~~Օրենսդրական~~ ~~ակտերի~~ ~~պաշտոնական~~ Օրենսդրության պաշտոնական թարգմանությունը հայերենից օտար լեզու իրականացնում է ~~Հայաստանի~~ ~~Հանրապետության~~ ~~արդարադատության~~ նախարարությունը:

~~2. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական թարգմանությունը հայերենից օտար լեզու իրականացնում է նորմատիվ իրավական ակտն ընդունող մարմինը կամ Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը:~~

~~3.2.~~ Պաշտոնական թարգմանությամբ նորմատիվ իրավական ակտի վերևի ձախ անկյունում թարգմանության լեզվով գրվում են «ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» բառերը, ինչպես նաև թարգմանությունը կատարած մարմնի անվանումը:

~~4.3.~~ Պաշտոնական թարգմանության տեքստն ստորագրում է ~~նորմատիվ իրավական ակտի տեքստը ստորագրելու իրավասություն ունեցող անձը կամ Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության ոլորտում կառավարության քաղաքականությունը մշակող եւ իրականացնող նախարարը՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դեպքում:~~

~~5.~~ ~~Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կողմից նորմատիվ 4. Նորմատիվ~~ իրավական ակտերի պաշտոնական թարգմանությունների թարգմանության իրականացման կարգը սահմանում է ~~Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարը: կառավարությունը:~~

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏՆԵԼԸ, ԴՐԱՆՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ, ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 2223. Նորմատիվ իրավական ակտերի ուժի մեջ մտնելը

1.—Նորմատիվ իրավական ակտերն ուժի մեջ են մտնում դրանցում սահմանված ժամկետներում, սակայն ոչ շուտ, քան դրանց պաշտոնական իրապարակմանը հաջորդող օրվանից, բացառությամբ այն դեպքերի, ~~երբ~~ ~~օրենքով~~ ~~սահմանվում~~ սահմանված է, որ տվյալ նորմատիվ իրավական ակտը ուժի մեջ է մտնում իրապարակվելուց հետո:՝ անմիջապես:

2. Նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինը պարտավոր է նախատեսել նորմատիվ իրավական ակտի ուժի մեջ մտնելու ավելի ուշ ողջամիտ ժամկետ, բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված նորմատիվ իրավական ակտերի, եթե ակտով սահմանվում են այնպիսի իրավակարգավորումներ, որոնց համար անհրաժեշտ է հիմնավոր ժամանակահատված, որը հնարավորություն կտա ~~իրավակիրառողին~~ հասցեատիրոջը իր վարքագիծը համապատասխանեցնելու սահմանված պահանջներին կամ սահմանված իրավակարգավորումները վատթարացնում են անձի իրավական վիճակը:

3. Նորմատիվ իրավական ակտում կարող են սահմանվել նորմատիվ իրավական ակտի բաժինների, գլուխների, հոդվածների, հոդվածների մասերի, կետերի, ենթակետերի և նախադասությունների համար ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետներ, քան նախատեսված է տվյալ նորմատիվ իրավական ակտի ուժի մեջ մտնելու համար: Եթե նորմատիվ իրավական ակտի որոշակի մասով այլ ժամկետում ուժի մեջ մտնելու համար նորմատիվ իրավական ակտը հնարավոր չէ առանձնացնել նորմատիվ իրավական ակտի մասերի ձևով, ապա նորմատիվ իրավական ակտը ուժի մեջ է մտնում մասնակի: Այս դեպքում պետք է հստակ նշվի այն

հարաբերությունների շրջանակը, որոնց մասով նորմատիվ իրավական ակտը ուժի մեջ է մտնելու այլ ժամկետում:

4. Անհետաձգելի համարվող օրենքները, ռազմական կամ արտակարգ դրությամբ պայմանավորված նորմատիվ իրավական ակտերը կարող են ուժի մեջ մտնել հրապարակվելուց հետո՝ անմիջապես, այդ ակտով նախատեսված լինելու դեպքում:

5. Նորմատիվ իրավական այն ակտը, որում ուժի մեջ մտնելու ժամկետ նախատեսված չէ, ուժի մեջ է մտնում դրա պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

6. Անհատական իրավական ակտը ուժի մեջ է մտնում այդ ակտի ընդունման մասին այն անձանց առձեռն կամ օրենքով սահմանված այլ կարգով պատշաճ իրազեկելու օրվան հաջորդող օրվանից, որոնց ուղղված է ակտը, եթե օրենքով այլ կարգ սահմանված չէ:

7. Ներքին իրավական ակտը ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող օրվանից, բառացությամբ ակտերի, որոնք պարունակում են պետական կամ օրենքով պահպանվող այլ գաղտնիք: Պետական կամ օրենքով պահպանվող այլ գաղտնիք պարունակող ներքին ակտը ուժի մեջ է մտնում այդ ակտի ընդունման մասին այն անձանց առձեռն կամ օրենքով սահմանված այլ կարգով պատշաճ իրազեկելու օրվան հաջորդող օրվանից, որոնց ուղղված է ակտը, եթե օրենքով այլ կարգ սահմանված չէ: Ներքին իրավական ակտը հրապարակվում է ընդունող մարմնի պաշտոնական ինտերնետային կայքէջում առանձին բաժնում տեղադրելու միջոցով, իսկ եթե ընդունող մարմինը չունի պաշտոնական ինտերնետային կայքէջ, ապա այն անձանց համար տեսանելի և հասանելի վայրում տեղադրելով, որոնց ուղղված է այդ ակտը: Ընդունող մարմինը պարտավոր է նշել ակտի հրապարակման օրը: Ընդունող մարմինը պարտավոր է հրապարակել նաև ակտում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելուց հետո ակտի ինկորպորացված տարբերակը:

~~Հոդված 23.~~ Հոդված 24. Եվրասիական տնտեսական միության հանձնաժողովի իրավական ակտերը գործողության մեջ դնելը

1. Եվրասիական տնտեսական միության հանձնաժողովի կողմից նորմատիվ իրավական բնույթի ակտերի ընդունումից հետո, եթե ակտով կարգավորվող հարաբերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում օրենքի կարգավորման առարկա է, ապա Կառավարությունը հանդես է գալիս համապատասխան օրենսդրական նախաձեռնությամբ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով չնախատեսված դեպքերում Կառավարությունը իր նորմատիվ իրավական ակտով գործողության մեջ է դնում Եվրասիական տնտեսական միության հանձնաժողովի նորմատիվ իրավական իրավական բնույթի ակտը:

Հոդված 25. Նորմատիվ իրավական ակտերի պաշտոնական հրապարակումը

1. Նորմատիվ իրավական ակտերի պաշտոնական հրապարակումը իրականացվում է ~~Հայաստանի~~ ~~Հանրապետության~~ ~~արդարադատության~~ ~~նախարարության~~ կողմից վարվող նորմատիվ իրավական ակտերի հրապարակման միասնական կայքում (այսուհետ՝ միասնական կայք) հրապարակելու միջոցով:

2. Պաշտոնական հրապարակման օր է հանդիսանում ~~նորմատիվ հրավական ակտն~~ակտի վերջնական խմբագրությամբ ընդունված կամ ստորագրված, հրապարակման ենթակա ամբողջական տեքստն առաջին անգամ միասնական կայքում հրապարակելու օրը:

3. ~~Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը~~Նախարարությունը պարտավոր է 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովել նորմատիվ հրավական ակտն ընդունած մարմնի կողմից՝ սահմանված կարգով ներկայացված նորմատիվ հրավական ակտերի միասնական կայքում հրապարակումը, ինչպես նաև նորմատիվ հրավական ակտերի պաշտոնական ինկորպորացիան:

4.4. Պաշտոնական հրապարակումն իրականացվում է այն տեսքով, ինչ տեսքով դրանք ուղարկվել են հրապարակման: Այլ անձանց կամ մարմիններին արգելվում է կատարել լեզվաոճական, խմբագրական, շարադասական կամ այլ բնույթի փոփոխություններ իրավաստեղծ մարմնի՝ վերջնական խմբագրությամբ ընդունած նորմատիվ հրավական ակտում, բացառությամբ ուղղագրական կամ կետադրական սխալների ուղղման, որոնց ուղղման դեպքում տեքստի քվանդակությունը չի փոխվում:

5. Եթե նորմատիվ հրավական ակտի հրապարակումից հետո դրա տեքստում հայտնաբերվում են վրիպակներ կամ տեխնիկական բնույթի այնպիսի սխալներ, որոնց ուղղման դեպքում տեքստի քվանդակությունը չի փոխվում, — ապա նորմատիվ հրավական ակտը հրապարակման ուղարկած մարմնի դիմումով ~~Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության~~ նախարարությունը նորմատիվ հրավական ակտի տեքստում իրականացվում է համապատասխան ուղղում՝ կատարելով նշում ուղղում կատարված լինելու վերաբերյալ:

56. Նորմատիվ հրավական ակտերը ընդունող մարմնի կողմից նորմատիվ հրավական ակտերի հրապարակման ներկայացնելու կարգը, միասնական կայքում դրանց հրապարակման, դրանցում ուղղման կատարման և պաշտոնական ինկորպորացիայի կարգը սահմանվում են ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ արդարադատության ոլորտում կառավարության քաղաքականությունը մշակող եւ իրականացնող նախարարի հրամանով:

Հոդված 2426. Նորմատիվ հրավական ակտերի հաշվառումը և պահպանումը

1. Նորմատիվ հրավական ակտն ընդունող մարմինը պարտավոր է սահմանված կարգով իրականացնել իր կողմից ընդունված հրավական ակտերի ներքին հաշվառում և պահպանում:

2. Հաշվառված նորմատիվ հրավական ակտերը ընդունող մարմնի կողմից պահվում են անժամկետ:

3. Նորմատիվ հրավական ակտերի հաշվառումը և պահպանումն իրականացվում է ընդունող մարմնի սահմանված կարգով:

Հոդված 2527. Նորմատիվ հրավական ակտերի պահանջների կատարումը

~~1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և սույն օրենքով սահմանված կարգով ուժի մեջ մտած նորմատիվ հրավական ակտերը ենթակա են պարտադիր կատարման:~~

2.1. Եթե նորմատիվ իրավական ակտի որևէ դրույթ կարող է կատարվել միայն այդ նորմատիվ իրավական ակտով նախատեսված այլ նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, կամ դրա կատարումն ուղղակիորեն պայմանավորված է նորմատիվ իրավական այլ ակտի ընդունմամբ, ապա նորմատիվ իրավական ակտն այդ դրույթը գործում է համապատասխան նորմատիվ իրավական այլ ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից:

3.2. Առանց օրենսդրական ակտի կոնկրետ դրույթի հղումով կամ իրավաբանական ուժ չունեցող դրույթի հղումով ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն իրավաբանական ուժ չունեն:

4.3. Արգելվում է նորմատիվ իրավական ակտում նախատեսել հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի նկատմամբ գերակայության մասին նորմ:

5.4. Նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունման իրավասության փոխանցումն այլ մարմինների արգելվում է:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԺԱՄԱՆԱԿԻ, ՏԱՐԱԾՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԵՎ ԱՆՁԱՆՑ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ, ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ

Հոդված 2628. Նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը ժամանակի մեջ

1. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը տարածվում է դրա ուժի մեջ մտնելուց հետո ծագած գործող հարաբերությունների վրա, եթե այլ բան նախատեսված չէ Սահմանադրությամբ, ~~սույն~~ օրենքով կամ տվյալ նորմատիվ իրավական ակտով:

2. Նորմատիվ Սահմանադրության 73-րդ հոդվածին համապատասխան՝ անձի իրավական ակտին վիճակը վատթարացնող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ~~ուժի մետ կապված~~ հարցերը կարգավորվում են Սահմանադրությամբ:

~~3. Նորմատիվ իրավական ակտում կատարված փոփոխությունների կամ լրացումների, բացառությամբ նրա առանձին մասերն անվավեր ճանաչելու դեպքերի, գործողությունը տարածվում է դրա ուժի մեջ մտնելուց հետո գործող հարաբերությունների վրա, եթե օրենքով, ինչպես նաև փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող այդ նորմատիվ ուժ չունեն, իսկ անձի իրավական ակտով այլ բան վիճակը բարելավող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, եթե դա նախատեսված չէ: ~~Մինչև փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող նորմատիվ իրավական ակտի ուժի մեջ մտնելը ծագած հարաբերությունների վրա տարածվում են մինչև փոփոխությունները կամ լրացումներն ուժի մեջ մտնելը գործող դրույթները, եթե օրենքով կամ փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող այդ նորմատիվ իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ: է այդ ակտերով:~~~~

3. Սահմանադրության 72-րդ հոդվածին համապատասխան՝ արարքի պատժելիությունը վերացնող կամ պատիժը մեղմացնող օրենքն ունի հետադարձ ուժ:

-

-

4. Ուժը կորցրած նորմատիվ իրավական ակտի կամ դրա մասի գործողությունը տարածվում է մինչև դրա ուժը կորցնելու օրը [ծագած գործող](#) հարաբերությունների վրա, եթե օրենքով կամ ակտն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին նորմատիվ իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:

Հոդված 2729. Նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը տարածության մեջ

1. Նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը տարածվում է Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքի վրա, եթե այլ բան սահմանված չէ այդ նորմատիվ իրավական ակտով կամ ~~չի բխում~~ դրա էությունից [չի բխում, որ դրա գործողությունը տարածվում է միայն որոշակի տարածի վրա:](#)

~~2. Միջհամայնքային միավորման խորհրդի նորմատիվ որոշումների գործողությունը տարածվում է միայն տվյալ միջհամայնքային միավորման համայնքների տարածքի վրա:~~

~~3. Համայնքի ավագանու և համայնքի ղեկավարի նորմատիվ որոշումների գործողությունը տարածվում է միայն տվյալ համայնքի տարածքի վրա:~~

Հոդված 28. Նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունն անձանց շրջանակներում

~~1. Հայաստանի Հանրապետության նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը տվյալ նորմատիվ իրավական ակտի կարգավորման առարկայի շրջանակում տարածվում է Հայաստանի Հանրապետության՝ ի դեմս դրա մարմինների, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների, Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց, Հայաստանի Հանրապետության համայնքների՝ ի դեմս դրանց մարմինների, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց, միջազգային կազմակերպությունների, օտարերկրյա իրավաբանական անձանց, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող օտարերկրյա իրավաբանական անձանց և միջազգային կազմակերպությունների առանձնացված ստորաբաժանումների, ինչպես նաև օտարերկրյա պետություններում գտնվող Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական, հյուպատոսական և այլ ներկայացուցչությունների վրա, եթե այդ իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:~~

Հոդված 29. Հոդված 30. Նորմատիվ իրավական ակտերի գործողության ժամկետը

1. Նորմատիվ իրավական ակտը գործում է անժամկետ, եթե տվյալ նորմատիվ իրավական ակտում այլ գործողության ժամկետ նախատեսված չէ:

2. Ժամանակավոր գործողություն կարող է սահմանվել ողջ նորմատիվ իրավական ակտի կամ դրա առանձին մասերի համար: Մինչև սահմանված ժամկետի ավարտն ակտն ընդունող մարմինը կարող է երկարաձգել ակտի գործողության ժամկետը կամ դրան հաղորդել անժամկետ բնույթ:

Գ Լ ՈՒ Խ 7 ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԻ ՀԱՇՎՈՒՄԸ

Հոդված 3031. Նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված ժամկետի որոշումը

1. Նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ժամկետները հաշվարկվում են տարիներով, ամիսներով, ~~շաբաթներով~~, օրերով և ժամերով~~:~~:

2. Տարիներով, ամիսներով,~~շաբաթներով~~ կամ օրերով հաշվարկվող ժամկետների ընթացքը սկսվում է այն օրացուցային տարվա, ամսվա, ~~շաբաթվա~~, ամսաթվի կամ վրա հասած իրադարձությանը հաջորդ ~~օրվանից~~, որով որոշված է դրա ժամկետի սկիզբը:

3. Տարիներով հաշվարկվող ժամկետը լրանում է ժամկետի վերջին տարվա համապատասխան ամսին և ամսաթվին:

4. Ամիսներով հաշվարկվող ժամկետը լրանում է ժամկետի վերջին ամսվա համապատասխան ամսաթվին: Եթե ամիսներով հաշվարկվող ժամկետը լրանում է այն ամսին, որը չունի համապատասխան ամսաթիվ, ապա ժամկետը լրանում է այդ ամսվա վերջին օրը: Կես տարով որոշված ժամկետի նկատմամբ կիրառվում են ամիսներով հաշվարկվող ժամկետների կանոնները:

5. Տարվա եռամսյակներով հաշվարկվող ժամկետի նկատմամբ կիրառվում են ամիսներով հաշվարկվող ժամկետի կանոնները: Եռամսյակը համարվում է երեք ամսին հավասար, իսկ եռամսյակների հաշվարկը կատարվում է տարվա սկզբից:

6. Կես ամսով որոշվող ժամկետը դիտվում է որպես օրերով հաշվարկվող ժամկետ և հավասար է 15 օրվա:

7. ~~Շաբաթներով~~Օրերով հաշվարկվող ժամկետը լրանում է այդ ժամկետի վերջին ~~շաբաթվա համապատասխան~~ օրը:

~~8. Օրերով հաշվարկվող ժամկետը լրանում է այդ ժամկետի վերջին օրը:~~

~~9.8.~~ Եթե ժամկետի ավարտը պայմանավորված է վրա հասած իրադարձությամբ, ապա այն ավարտված է համարվում վրա հասած իրադարձության օրվան հաջորդ օրվանից, որով որոշված է ժամկետի ավարտը:

~~109.~~ Եթե կոնկրետ իրավահարաբերությունը կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված է ժամկետների հաշվարկման այլ կարգ, ապա տվյալ ակտով կարգավորվող իրավահարաբերությունների ժամանակ կիրառվում է այդ նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված ժամկետների հաշվարկման կարգը:

~~1110.~~ Եթե ժամկետի հաշվարկը պայմանավորված է պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությամբ պայմանավորված իրադարձության վրա

հասնելու փաստով, ապա այդ մարմինը պարտավոր է իրադարձության վրա հասնելու մասին տեղեկատվությունը հրապարակել իր պաշտոնական ինտերնետային կայքէջում:

Հոդված ~~31~~32. Ժամկետի վերջին օրը գործողություններ կատարելու կարգը

1. Եթե ժամկետը սահմանվել է որևէ գործողություն կատարելու համար, ապա այդ գործողությունը կարող է կատարվել մինչև ժամկետի վերջին օրվա ժամը քսանչորսը:

2. Եթե այդ գործողությունը պետք է կատարվի որևէ կազմակերպությունում կամ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնում, ապա ժամկետը լրանում է այն ժամին, երբ այդ մարմնում կամ կազմակերպությունում սահմանված կանոններով դադարեցվում են համապատասխան գործառնությունները:

3. Մինչև ժամկետի վերջին օրվա ժամը քսանչորսը կապի կազմակերպությանը հանձնված փաստաթղթերը համարվում են ժամկետում հանձնված:

4. Եթե ժամկետի վերջին օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա ժամկետի ավարտի օր է համարվում դրան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Գ Լ ՈՒ Խ 8

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈ, ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՍԵՑՆԵԼՈ ԵՎ ԴԱԴԱՐԵՑՆԵԼՈ

Հոդված ~~32~~33. Նորմատիվ իրավական ակտի փոփոխությունները և լրացումները

1. Նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխությունները կատարվում են նրա առանձին`

1) բառեր, թվեր կամ կետադրական նշանները այլ բառերով, թվերով, կամ կետադրական նշաններով փոխարինելու միջոցով.

2) բառեր, թվեր կամ նախադասություններ հանելու միջոցով.

3) բաժիններ, գլուխներ, հոդվածներ, մասեր, կետեր, ենթակետեր, պարբերություններ կամ նախադասություններ նոր խմբագրությամբ շարադրելու միջոցով.

4) բաժինների, գլուխների, հոդվածների, մասերի, կետերի, ենթակետերի կամ պարբերությունների գործողությունը դադարեցնելու միջոցով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով սահմանված փոփոխություններն իրականացվում են նորմատիվ իրավական ակտերի գործողության դադարեցման համար նախատեսված կարգով ու պայմաններով և առաջացնում են իրավական ակտի գործողության դադարեցման համար նախատեսված համապատասխան հետևանքներ:

3. Նորմատիվ իրավական ակտում լրացումներ կատարվում են դրանում նոր բաժիններ, գլուխներ, հոդվածներ, մասեր, կետեր, ենթակետեր, պարբերություններ, նախադասություններ, բառեր, թվեր կամ կետադրական նշաններ լրացնելու միջոցով:

Հոդված 3334. Նորմատիվ իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու ընդհանուր կանոնները

1. Նորմատիվ իրավական ակտերում, փոփոխություն կամ լրացում կատարում են միայն այդ նորմատիվ իրավական ակտն ընդունած մարմինը կամ նրա իրավահաջորդը ~~եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:~~

2. Նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություն կամ լրացում կարող է կատարվել միայն նույն տեսակի և բնույթի նորմատիվ իրավական ակտով: Օրենսգրքերում փոփոխություն կամ լրացում կատարվում է օրենքով:

3. Նորմատիվ իրավական ակտում կատարվող փոփոխությունների կամ լրացումների ձևը (տեսքը) պետք է համապատասխանի փոփոխվող կամ լրացվող իրավական ակտի ձևին (տեսքին):

4. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում կատարվում են ծավալուն փոփոխություններ կամ լրացումներ, ապա ակտը կարող է ամբողջությամբ շարադրվել նոր խմբագրությամբ:

5. Սահմանված կարգով պաշտոնապես հրապարակված և ուժի մեջ մտած փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխությունների կամ լրացումների մասով փոփոխություն կամ լրացում չի կատարվում: Նոր փոփոխությունները կամ լրացումները կատարվում են միայն հիմնական ակտում:

6. Փոփոխություն կամ լրացում կարող է կատարվել նաև սահմանված կարգով պաշտոնապես հրապարակված, սակայն ուժի մեջ չմտած նորմատիվ իրավական ակտում կամ դրա ուժի մեջ չմտած մասում, իսկ այն դեպքում, երբ ~~ակտի փոփոխությունները~~ ակտն արդեն ինկորպորացվել ~~են~~, ապա հիմնական նորմատիվ իրավական ակտում:

Հոդված 3435. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողության կասեցումը

1. Իրավաստեղծ մարմնի, դրա իրավահաջորդի կամ համապատասխան լիազորություններով օժտված մարմնի որոշմամբ նորմատիվ իրավական ակտի կամ նորմատիվ իրավական ակտի մասի գործողությունը կարող է կասեցվել միայն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով:

Հոդված 3536. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողության դադարեցումը

1. Նորմատիվ իրավական ակտի, բացառությամբ Սահմանադրության, գործողությունը դադարեցվում է`

- 1) նորմատիվ իրավական ակտն ուժը կորցրած ճանաչվելու դեպքում.
- 2) նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր ճանաչվելու դեպքում: -

~~3) նորմատիվ իրավական ակտը չեղյալ ճանաչվելու դեպքում:~~

2. Եթե նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը դադարեցվելու է դրանով կարգավորվող հարաբերությունների միայն որոշակի մասով, որը հնարավոր չէ առանձնացնել նորմատիվ իրավական ակտի մասերի ձևով, ապա նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը դադարեցվում է մասնակի: Այս դեպքում նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը դադարեցնող ակտում պետք է հստակ նշվի այն հարաբերությունների շրջանակը, որոնց մասով դադարեցվում է նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը:

3. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողության դադարեցման արդյունքում դադարեցվում է նաև այդ նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը:

4. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողության դադարեցման մասին նորմատիվ իրավական ակտ ընդունելու դեպքում՝ գործողությունը դադարեցված նորմատիվ իրավական ակտով կամ դրա համաձայն գործողությունը դադարեցված նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը չի վերականգնվում:

5. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողության դադարեցումը այն ընդունած մարմինը կամ նրա իրավահաջորդը կամ համապատասխան լիազորություններով օժտված մարմինը կատարում է նույն տեսակի կամ բնույթի նորմատիվ իրավական ակտով: Օրենսգրքերի գործողությունը դադարեցվում է համապատասխան օրենքով:

6. Սույն օրենքով նախատեսված նորմատիվ իրավական ակտերի գործողությունը դադարեցնելու վերաբերյալ կանոնները կիրառվում են նաև դրանց մասերի գործողությունների դադարեցման ժամանակ: Նորմատիվ իրավական ակտի մասի գործողության դադարեցումը չի հանգեցնում այդ նորմատիվ իրավական ակտի կամ դրա այլ մասերի գործողության դադարեցման, [բացառությամբ՝ այդ մասով հաստատված հավելվածի:](#)

Հոդված 3637. Նորմատիվ իրավական ակտն ուժը կորցրած ճանաչելը

1. Նորմատիվ իրավական ակտն, [բացառությամբ Սահմանադրության](#), ուժը կորցրած է ճանաչվում իրավաստեղծ մարմնի, դրա իրավահաջորդի կամ համապատասխան լիազորություններով օժտված մարմնի որոշմամբ, ~~եթե՝~~:

~~1) վերացել է նորմատիվ իրավական ակտով կարգավորվող հարաբերությունների հետագա իրավական կարգավորման անհրաժեշտությունը:~~

~~2) նորմատիվ իրավական ակտով կարգավորվող հարաբերությունները կարգավորվում կամ կարգավորվելու են այլ նորմատիվ իրավական ակտով:~~

~~3) ուժի մեջ է մտել ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտ, որին հակասում են այդ նորմատիվ իրավական ակտի դրույթները:~~

2. Ժամկետային, գործողության կատարմամբ կամ փաստի առաջացմամբ սահմանափակված նորմատիվ իրավական ակտի համար նախատեսված ժամկետը լրանալու,

գործողության կատարմամբ կամ փաստի առաջացմամբ նորմատիվ իրավական ակտը համարվում է ուժը կորցրած: Նման դեպքերում նորմատիվ իրավական ակտն ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ առանձին նորմատիվ իրավական ակտ չի ընդունվում:

3. Եթե նորմատիվ իրավական ակտը հակասում է հետագայում ուժի մեջ մտած ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտին, ապա իրավաստեղծ մարմինը, բացառությամբ ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ Ազգային ժողովի և հանրաքվեով ընդունված օրենքների, պարտավոր է իր ընդունած նորմատիվ իրավական ակտն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին կամ փոփոխություն կամ լրացում կատարելու մասին ընդունել նորմատիվ իրավական ակտ՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 2 ամսվա ընթացքում, եթե ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտով այլ ժամկետ նախատեսված չէ:

4. Իրավաստեղծ մարմնի՝ առանց իրավահաջորդի գործունեության դադարման դեպքում, դրա նորմատիվ իրավական ակտերն ուժը կորցրած են ճանաչվում իրավական ակտն ընդունող մարմնի լուծարման պահից, եթե իրավաստեղծ մարմնի գործունեության դադարեցման մասին իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:

Հոդված 373B. Նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր ճանաչելը

1. Նորմատիվ իրավական ակտը անվավեր է ճանաչվում իրավաստեղծ մարմնի, դրա իրավահաջորդի կամ համապատասխան լիազորություններով օժտված մարմնի ~~իրավական~~ ակտով, եթե ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ~~ակտի ընդունման պահին դա~~ ~~հակասել~~ ակտը ընդունվել կամ կիրառվել է հակասելով՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտին:

2. Անվավեր ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտն իր իրավական ուժը կորցնում է այն անվավեր ճանաչելու մասին ակտի ուժի մեջ մտնելու պահից (ex nunc), բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքերի:

3. Անվավեր ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտն իր իրավական ուժը կարող է կորցնել ~~ի սկզբանե՝ տվյալ նորմատիվ իրավական ակտի ուժի մեջ մտնելու այդ~~ իրավական ակտի ընդունման պահից, իսկ այն դեպքում, երբ անվավերության հիմքն առաջացել է նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելուց հետո, ապա՝ անվավերության հիմքի առաջացման պահից (ex tunc)՝ հանրային շահերի պաշտպանությունից ելնելով՝ անվավեր ճանաչելու մասին ակտում ուղղակիորեն նախատեսելու դեպքում:

4. Նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր ճանաչելու մասին նորմատիվ իրավական ակտով լուծվում են՝

1) նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր ճանաչելու հետևանքով անձանց խախտված իրավունքները ճանաչելու կամ մինչև խախտումը եղած իրավական վիճակը վերականգնելու հարցերը.

2) անձանց իրավունքը խախտող կամ դրա խախտման համար վտանգ ստեղծող գործողությունները կասեցնելու կամ վերացնելու հարցերը.

3) անվավեր ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելու և անվավեր ճանաչելու հետևանքով պատճառված վնասները հատուցելու հարցերը:

5. Նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր ճանաչվելու դեպքում ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք պարտավոր չեն անվավեր ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտի հիման վրա իրենց տրամադրված իրավունքներից, ազատություններից, արտոնություններից օգտվելու հետևանքով պետությանը կամ համայնքին պատճառած վնասները հատուցել կամ վերականգնել:

Հոդված 38. Իրավական ակտը չեղյալ ճանաչելը

~~1. Նորմատիվ իրավական ակտը չեղյալ է ճանաչվում իրավաստեղծ մարմնի կամ դրա իրավահաջորդի նորմատիվ իրավական ակտով, եթե ընդունված և օրենքով սահմանված կարգով հրապարակված նորմատիվ իրավական ակտը դեռևս ուժի մեջ չի մտել և այլևս աննպատակահարմար է դրա ուժի մեջ մտնելը:~~

~~2. Նորմատիվ իրավական ակտը չեղյալ է ճանաչվում ընդունման պահից:~~

Գ Լ ՈՒ Խ 9

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՆՈՐՄԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱԿԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ (ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿՈՒԻԶԻՒՆՆԵՐԻ) ԵՎ ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ԲԱՑԵՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ

Հոդված 39. Իրավունքի և օրենքի անալոգիայի (համանմանության) կիրառումը

1. Եթե օրենսդրության մեջ բացակայում է կոնկրետ հասարակական հարաբերությունը կարգավորող իրավական նորմը, սակայն օրենսդրությամբ սահմանված է համանման հարաբերությունները կարգավորող այլ իրավական նորմ, ապա այդպիսի հարաբերությունների նկատմամբ (եթե դա չի հակասում դրանց էությանը) կիրառվում են համանման հարաբերություններ կարգավորող իրավական նորմերը (օրենքի անալոգիա):

2. Օրենսդրության մեջ կոնկրետ հասարակական հարաբերությունը կարգավորող իրավական նորմի բացակայության և օրենքի անալոգիայի կիրառման անհնարինության դեպքում այդպիսի հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են [իրավունքի տվյալ ճյուղի սկզբունքները կամ](#) տվյալ իրավահարաբերության էությանը համապատասխան իրավունքի ընդհանուր սկզբունքները կամ ~~իրավունքի տվյալ ճյուղի սկզբունքները~~ (իրավունքի անալոգիա):

3. Օրենքի կամ իրավունքի անալոգիա չի կարող կիրառվել, եթե դրանով սահմանափակվում են անձանց իրավունքները, ազատությունները, կամ նրանց համար նախատեսվում է նոր պարտականություն կամ պատասխանատվություն, կամ խստացվում են նրանց նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության, հարկադրանքի միջոցները կամ դրանց կիրառման կարգը, հարկերի, տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների վճարման կարգը, անձանց գործունեության նկատմամբ հսկողություն ու վերահսկողություն իրականացնելու պայմանները և կարգը:

4. Օրենքի անալոգիան և իրավունքի անալոգիան կարող են կիրառվել միայն, եթե տվյալ օրենքով չի արգելվում անալոգիայի կիրառումը:

Հոդված 40. Իրավական կոլիզիաների լուծման կանոնները

1. Հավասար Նորմատիվ իրավական ակտերի նորմերի միջև կոլիզիաների դեպքում, ըստ հերթականության, կիրառվում են հետևյալ կանոնները, ընդ որում, յուրաքանչյուր հաջորդ կանոնը կիրառվում է, եթե կիրառելի չէ նախորդ կանոնը`

1) ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերի` մինչև սույն իրավահարաբերությունների կարգավորմանն ուղղված իրավական ակտի նորմը.

2) ընդհանուր նորմի և հատուկ նորմի միջև կոլիզիաների դեպքում գործում է հատուկ նորմը:

~~2. Եթե կիրառելի չէ սույն հոդվածի 1-ին մասը, ապա հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի միջև կոլիզիաների դեպքում գործում են ավելի վաղ ուժի մեջ մտած նորմատիվ իրավական ակտի նորմերը:~~

~~3. Սույն սակայն եթե նորմատիվ իրավական ակտի տարբեր նորմերի միջև կոլիզիաների դեպքում գործում են այն նորմերը, որոնք բխում են տվյալ իրավահարաբերության էությունից կամ այդ իրավահարաբերությունը կարգավորող իրավունքի սկզբունքներից:~~

~~4. Եթե նորմատիվ իրավական ակտում սահմանվում են ակտն ունի ընդհանուր և հատուկ մասեր, ապա այդ մասերի նորմերի միջև կոլիզիայի դեպքում գործում են հատուկ ընդհանուր մասի նորմերը:~~

~~5. Եթե սույն հոդվածով սահմանված կանոնները կիրառելի չեն, ապա հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կամ նույն իրավական ակտի տարբեր մասերի միջև կոլիզիաների դեպքում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց հետ հարաբերություններում պետք է կիրառեն 3) ավելի վաղ ուժի մեջ մտած նորմատիվ իրավական ակտի նորմերը.~~

4) ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար բարենպաստ նորմատիվ իրավական ակտը կամ դրա մասը ակտի նորմը, եթե այդ նորմի կիրառմամբ չեն շոշափվում այլ անձանց իրավունքները կամ օրինական շահերը:

Գ Լ ՈՒ Խ 10

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒՄ

Հոդված 41. Նորմատիվ իրավական ակտի մեկնաբանումը

1. Նորմատիվ իրավական ~~ակտի դրույթը~~ ակտը մեկնաբանվում է հաշվի առնելով այն ընդունելիս ակտն ընդունող մարմնի նպատակը` ելնելով դրանում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի ~~նշանակությամբ` հաշվի առնելով օրենքի պահանջները:~~

~~2. Եթե հնարավոր չէ սույն հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան մեկնաբանել նորմատիվ իրավական ակտը, ապա նորմատիվ իրավական ակտի դրույթը մեկնաբանվում է համակարգային` ելնելով նշանակությունից, ամբողջ հոդվածի, գլխի, բաժնի կարգավորման համատեքստից, այն նորմատիվ իրավական ակտի դրույթներից ի կատարումն որի ընդունվել է այդ ակտը, տվյալ նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված սկզբունքներից, իսկ այդպիսի սկզբունքներ սահմանված չլինելու դեպքում տվյալ իրավահարաբերությունը կարգավորող իրավունքի ճյուղի սկզբունքներից, ~~ինչպես նաև այն նորմատիվ իրավական ակտի դրույթներից ի կատարումն որի ընդունվել է այդ ակտը:~~~~

3. Եթե նորմատիվ իրավական ակտը հնարավոր չէ մեկնաբանել սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով սահմանված կարգով, նորմատիվ իրավական ակտը մեկնաբանվում է հաշվի առնելով այն ընդունելիս ակտն ընդունող մարմինն ինչ նպատակ է հետապնդել:

4. Նորմատիվ իրավական ակտի կամ դրա բաժնի, գլխի կամ հոդվածի վերնագիրը չի կարող օգտագործվել նորմատիվ իրավական ակտի կամ համապատասխանաբար նրա բաժնի, գլխի կամ հոդվածի մեկնաբանման համար:

5. Իրավական ակտի մեկնաբանությամբ չպետք է փոփոխվի դրա իմաստը:

6. Իրավական ակտում մատնանշված սպառիչ ցանկում որևէ տարրի բացակայությունը մեկնաբանվում է ցանկում դրա բացառման իմաստով:

Գ Լ ՈՒ Խ 11

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄԸ

Հոդված 42. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանումը և պարզաբանման իրավասու մարմինները

1. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանումը նորմատիվ իրավական ակտի դրույթների իմաստի, ~~դրա~~ պարզմանն ուղղված գործընթաց է՝ դրանց ոչ բավարար հստակության, տարաբնույթ ընկալման, ինչպես նաև նորմատիվ իրավական ակտի կիրառման բնագավառում ծագած հարցերի ~~պարզմանը ուղղված գործընթաց է~~ պարզման անհրաժեշտության ղեկավարում:

2. Օրենդրական ակտի (բացառությամբ Սահմանադրության) և կառավարության որոշման վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանում կարող է տալ ակտը կիրառող պետական կառավարման համակարգի մարմինը: Սույն կետում նշված ակտերի վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանում տալու պետական կառավարման համակարգի մարմինների ցանկը և համապատասխան բնագավառները սահմանվում են ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կառավարության~~ կառավարության կառավարության որոշմամբ: ~~Ընդ որում, մեկ Մեկ~~ բնագավառի վերաբերյալ պարզաբանումներ տալու իրավունք ունի միայն մեկ մարմին կամ պարզաբանում կարող է տրվել մի քանի իրավասու մարմինների կողմից՝ համատեղ: Մեկ հարցի վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանում կարող է տրվել միայն մեկ անգամ, եթե նախկինը հետ չի կանչվել:

3.- Սահմանադրությամբ սահմանված մարմինները տալիս են իրենց ոլորտային օրենսդրական ակտերի պաշտոնական պարզաբանում, բացառության դատական համակարգի մարմինների:

4. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանում տալիս են ակտն ընդունելու իրավասություն ունեցող մարմինները:

5. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանումը կարող է իրականացվել պարզաբանող մարմնի նախաձեռնությամբ, այլ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմնի միջնորդությամբ կամ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց դիմումի հիման վրա:

6. Պաշտոնական պարզաբանում ստանալու համար ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձն իր դիմումում պետք է նշի սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հարցերով պարզաբանում ստանալու անհրաժեշտության մասին՝ նշելով առաջադրված հարցերի իրավական հիմքերը, հարցերի պարզաբանման տարբերակները: սեփական շահագրգռվածությամբ այն իրավիճակը, որի կապակցությամբ անհրաժեշտություն է առաջացել ստանալ պարզաբանում, ինչպես նաև հարցի պարզաբանման իր տարբերակ:

7. Պաշտոնական պարզաբանումը տրվում է դիմումն ստանալուն հաջորդող ոչ ուշ, քան 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Պաշտոնական պարզաբանումը կարող է երկարաձգվել ևս 15 աշխատանքային օրով՝ այդ մասին իրազեկելով պաշտոնական պարզաբանում պահանջող անձին:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասում նշված ժամկետում պաշտոնական պարզաբանում չստանալու դեպքում դիմող անձն իրավասու է նորմատիվ իրավական ակտի պահանջներն իրականացնելիս առաջնորդվել իր ներկայացրած պարզաբանման տարբերակով:

Հոդված 43. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանման ակտը և դրա հրապարակումը

1. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանման ակտը պետք է ունենա ընդունման օր (ամսաթիվ, ամիս, տարեթիվ), հերթական համար և վերնագիր:

2. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանման ակտը բաղկացած է ներածական, նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից:

3. Ներածական մասում նշվում է պարզաբանող մարմնի անվանումը, նորմատիվ իրավական ակտի վավերապայմանները, որում ամրագրված է պարզաբանվող դրույթը, սույն օրենքի 42-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված հիմքը: Նկարագրական մասում տրվում է իրավական նորմի բովանդակությունը: Պատճառաբանական մասում նշվում է եզրահանգումներին հասնելու հիմնավորումը կամ հետևություններին հանգելու ընթացքը: Եզրափակիչ մասում իրավական նորմի վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանումը:

4. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանման ակտը ստորագրվում է համապատասխան մարմնի ղեկավարի կողմից:

5. Պաշտոնական պարզաբանման ակտի մեկ օրինակը, դրանց ստորագրման օրվան հաջորդող օրը ուղարկվում է սույն օրենքով սահմանված նորմատիվ իրավական ակտերի համար նախատեսված պաշտոնական հրապարակման:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված կարգով հրապարակվելուց հետո պաշտոնական պարզաբանումը ~~կրում է~~ պարտադիր բնույթ չունի, սակայն պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ հարաբերություններում անձինք իրավունք ունեն առաջնորդվել պաշտոնական պարզաբանումով, իսկ պաշտոնական պարզաբանում տված իրավասու մարմինը պարտավոր է առաջնորդվել իր կողմից տրված պարզաբանումով:

77. Պարզաբանում տված իրավասու մարմինը իրավունք ունի հետ կանչել պաշտոնական պարզաբանումը և այն փոխարինել նոր պարզաբանմամբ, եթե տեղի է ունեցել հանգամանքների էական փոփոխություն:

8. Դրույթի վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանումը ~~գործում կարող է կիրառվել~~ մինչև համապատասխան ~~օրենսդրական փոփոխությունների կատարումը:~~

~~8. Պարզաբանված նորմը ուժը կորցրած ճանաչվելու դեպքում ուժը կորցնում է նաև պաշտոնական պարզաբանումը նորմատիվ դրույթի փոփոխությունը կամ գործողության ռադարեցումը, եթե իրավասու մարմնի կողմից հետ չի կանչվել:~~

Հոդված 44. Նորմատիվ իրավական ակտի պաշտոնական պարզաբանման հետևանքները

1. Եթե պաշտոնական պարզաբանում ստանալու համար դիմում ներկայացրած անձն առաջնորդվել է սույն օրենքի պահանջների պահպանմամբ տրված պաշտոնական պարզաբանմամբ, ապա այդ պարզաբանման և իրավասու մարմնի հետագայում տված պարզաբանման ~~կամ գործողությունների, որոշումների միջև հակասություն առաջանալու դեպքում, միջև հակասության կամ իր նկատմամբ գործողություններ կատարելիս, որոշումներ կայացնելիս դրանով չառաջնորդվելու դեպքում~~ անձն ազատվում է սխալ պարզաբանման հետևանքով թույլ տրված խախտումների համար նախատեսված պատասխանատվությունից:

2. Իրավասու մարմինների կողմից տրված պաշտոնական սխալ պարզաբանման հետևանքով պատճառված վնասի համար օրենքով սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում Հայաստանի Հանրապետությունը կամ համապատասխան համայնքը:

Գ Լ ՈՒ Խ 12. ԵԶՐԱՓՈՎԻՉ ՄԱՍ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 45. Եզրափակիչ մաս

1. Ուժը կորցրած ճանաչել «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2002 թվականի ապրիլի 3-ի ՀՕ-320 օրենքը:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հոդված 46. Անցումային դրույթներ

1. Այն նորմատիվ ենթաօրենսդրական ակտերը, որոնց ընդունած մարմինները 2015 թվականի փոփոխություններով Սահմանադրության կամ համապատասխան մարմիններին կամ պաշտոնատար անձանց ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտ ընդունելու լիազորություն սահմանող օրենքների ուժի մեջ մտնելուց հետո, այլևս իրավասու չեն ընդունել ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտեր, շարունակում են գործել, սակայն արգելվում է դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարել: Սույն մասով նախատեսված ակտերի գործողությունը կարող է դադարեցվել այդ ակտերով սահմանված հարաբերությունները կարգավորելու իրավասություն ունեցող մարմնի կողմից:

2. Սույն օրենքով նախատեսված էլեկտրոնային եղանակով նորմատիվ իրավական ակտերի հրապարակման կարգը գործում է 2019 թվականի ~~հունվարի~~ [հունիսի](#) 1-ից:

3. Մինչև սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դրույթի ուժի մեջ մտնելը նորմատիվ իրավական ակտերը հրատարակվում են սույն օրենքով սահմանված կարգով՝ նորմատիվ իրավական ակտերի պաշտոնական տեղեկագրի միջոցով:

4. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2002 թվականի ապրիլի 3-ի ՀՕ-320 օրենքով սահմանված կարգով նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը կասեցրած մարմինները կամ պաշտոնատար անձինք պարտավոր են մեկամսյա ժամկետում վերականգնել դրանց գործողությունը, հակառակ դեպքում՝ դրանք կհամարվեն ուժը կորցրած: